

OECD *Multilingual Summaries* International Migration Outlook 2018

Summary in Finnish

Read the full book on: [10.1787/migr_outlook-2018-en](https://doi.org/10.1787/migr_outlook-2018-en)

Kansainvälinen muuttoliikekatsaus 2018

Suomenkielinen tiivistelmä

Pääasialliset suuntaukset

Alustavien tietojen mukaan OECD-maihin saapui hieman yli 5 miljoonaa uutta pysyvää laillista maahanmuuttajaa vuonna 2017. Tämä luku on laskussa ensimmäistä kertaa vuodesta 2011 lähtien (noin -5 % v. 2016 verrattuna). Se johtuu kuitenkin pakolaisaseman saaneiden henkilöiden lukumäärän huomattavasta laskusta v. 2017, kun muiden muuttajaryhmien luvut pysyivät vakaina tai kasvoivat.

Kahden edellisen vuoden turvapaikkahakemusten ennätysmäärän jälkeen niiden kokonaismäärä laski merkittävästi vuonna 2017 1,23 miljoonaan hakemukseen. Luku on silti edelleen paljon kaikkia vuotta 2015 edeltäviä vuosia korkeampi. Kolme suurinta lähtömaata olivat Afganistan, Syyria ja Irak. Vuonna 2017 Yhdysvallat rekisteröivät eniten turvapaikkahakemuksia (330 000 hakemusta) ja toiseksi eniten Saksa (198 000).

Melkein 40 prosentin osuudella kaikista pysyvistä maahanmuuttajista, perhesiteen perusteella tapahtuva maahanmuutto (perheen yhdistäminen ja perheen perustaminen sekä mukana muuttavat perheenjäsenet) oli edelleen suurin maahanmuuttokanava OECD-alueelle. Tämän muuttajaryhmän nopea kasvu vuosina 2015/2016 taittoi v. 2010 alkaneen laskun.

Tämänvuotinen katsaus sisältää ensimmäistä kertaa konsolidoidut luvut kaikista tilapäisen työperäisen maahanmuuton ryhmistä. Nämä ryhmät kattavat sesonkityöntekijöiden ja muiden määräaikaisten ulkomaalaisten työntekijöiden kansainvälisen rekrytoinnin, EU-maiden työntekijät, jotka työnantaja on lähettänyt komennukselle toiseen EU-maahan paikallisella työsopimuksella (lähetetty työntekijä) sekä yhtiöiden sisäisen liikkuvuuden piirissä muuttavat työntekijät. Vuonna 2016 OECD-maissa rekisteröitiin yhteensä yli 4,2 miljoonaa tilapäistä ulkomaalaista työntekijää, mikä on 11 % edellistä vuotta enemmän. Tilapäisten ulkomaalaisten työntekijöiden suurimmat vastaanottajamaat ovat Puola (672 000, pääasiassa Ukrainasta) ja Yhdysvallat (660 000, suurin alkuperämaa Intia).

Noin 3,3 miljoonaa ulkomaalaista opiskelijaa oli kirjoilla korkea-asteen oppilaitoksissa OECD:n alueella eli 8 % edellistä vuotta enemmän. Viimeaikaiset trendit Yhdysvalloissa kertovat kuitenkin myönnettyjen opiskelulupien määrän suuresta laskusta (-27 %) vuonna 2016. Ulkomaalaisten opiskelijoiden osuus kaikista korkea-asteen koulutuslaitosten opiskelijoista OECD-maissa oli keskimäärin 9 % vuonna 2015. Heidän osuutensa kaikista ylempään korkeakoulututkintoon johtavissa koulutusohjelmissä opiskelevista oli 14 % ja 24 % väitöskirjaa valmistelevista tutkijaopiskelijoista.

Vuonna 2017 maahanmuuttajien työllisyysaste nousi OECD-maissa keskimäärin yhdellä prosenttipisteellä 67,1 %:iin. Heidän keskimääräinen työttömyysasteensa laski yhdellä prosenttipisteellä 9,5 %:iin ja keskimääräinen ero kantaväestön työttömyysasteeseen kapeni 3 prosenttipistettä vuonna 2017. Tämä kehitys johtui osittain merkittävistä parannuksista tietyissä EU-maissa.

Maahanmuuttopolitiikan puolella maahanmuuton kanavia korkean osaamistason ulkomaalaisille ollaan edelleen määrittelemässä uudelleen monissa maissa; pysyvien ohjelmien valintakriteerejä sopeutetaan ja määräaikaisten ohjelmien ehtoja tarkistetaan. Start-up -viisumien määrä kasvaa edelleen, kun taas sijoittajia koskevia ohjelmia tarkistetaan ja niiden ehtoja tiukennetaan. Myös perheen yhdistämisen kelpoisuusehtoja voidaan sopeuttaa.

Viimeaikaisten pakolaisten vaikutus työmarkkinoihin

Katsottaessa Euroopan maita kokonaisuutena, viimeaikaisten pakolaisvirtojen arvioitu suhteellinen vaikutus työikäiseen väestöön on ennusteiden mukaan vain 0,4 % joulukuuhun 2020 mennessä. Koska pakolaisten osallistumisaste on tavallisesti hyvin matala vastaanottajamaassa oleskelun alkuvaiheessa, työvoimaan kohdistuvan nettokokonaisvaikutuksen arvioidaan olevan vielä pienempi - alle 0,25 % joulukuuhun 2020 mennessä.

Maissa, joissa pakolaisvirtojen kokonaisvaikutukset ovat suurimmat, työmarkkinavaikutus tulee olemaan todennäköisesti paljon laajempi tietyillä työmarkkinoiden segmenteillä, etenkin nuorten matalan koulutustason omaavien miesten keskuudessa. Koska tämä väestöryhmä on jo ennestään heikossa asemassa useimmissa kohdemaissa, sen tukemiseksi tarvitaan tehokkaasti kohdennettuja toimenpiteitä.

Ulkomaalaisten työntekijöiden laiton työnteko

Ulkomaalaisten työntekijöiden laiton työnteko voi johtua maahanmuutto- tai työläinsäädännön rikkomisesta. Ratkaisujen löytäminen tähän ongelmaan on siksi sekä talous- että maahanmuuttopoliittinen päämäärä.

Sen vuoksi OECD-maiden pitäisi pyrkiä parantamaan koordinaatiota ja yhtenäisyyttä sääntöjen täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten välillä. Maissa tulisi lisäksi parantaa sekä työnantajien että työntekijöiden tietoisuutta, ja käyttää parempia maahanmuuttajien aseman tarkastamisjärjestelmiä osana siirtolaistyövoiman laittoman työnteon torjuntatoimia. Kun ulkomaalaisten työntekijöiden laittomasta työnteosta tulee erittäin merkittävä ongelma tai rakenteellinen ilmiö, voidaan harkita maahanmuuttajien aseman laillistamistoimia. Ne tulee suunnitella huolellisesti ja niiden yhteydessä täytyy tehdä asianmukaiset muutokset laillisen työperusteisen maahanmuuton kanaviin, ja vahvistaa sääntöjen täytäntöönpanotoimia. Ulkomaalaisten työntekijöiden laittoman työnteon torjuntatoimia ei pitäisi rajoittaa vain kansalliselle tai sektorien tasolle, vaan niiden tulisi olla kansainvälisiä.

Tärkeimmät havainnot

Maahanmuuttajien pääsy työmarkkinoille

- Vuosien 2016 ja 2017 välisenä aikana maahanmuuttajien työttömyysaste laski OECD:n alueella yli yhden prosenttipisteen 9,5 prosenttiin ja työllisyysaste nousi 65,5 %:sta 67,1 %:iin. Parannusta todettiin enemmän ulkomaalaista syntyperää olevien naisten kohdalla.
- Tiettyjen maahanmuuttajaryhmien työllisyysaste on erityisen korkea. Esimerkiksi EU:maissa toisista EU-maista peräisin olevien maahanmuuttajien työllisyysaste on 5 prosenttipistettä kantaväestöä korkeampi. Yhdysvalloissa Meksikosta ja Afrikasta tulevien maahanmuuttajien työllisyysasteet olivat ensimmäistä kertaa useaan vuoteen Aasiasta tulevia paremmat: Meksiko +1 ja Afrikka +3 prosenttipistettä.
- OECD:n alueella uusille maahanmuuttajille ja pakolaisille tarkoitettujen kotouttamisohjelmien luominen jatkuu ja keskittyy pääosin kielten ja taitojen oppimiseen. Monissa maissa on kehitetty erityisiä toimia myös kaikista heikoimmassa asemassa oleville, kuten ilman huoltajaa saapuville alaikäisille ja myöhäisessä vaiheessa opetusjärjestelmään pääseville lapsille.

Pakolaisten vaikutus työmarkkinoihin

- Euroopan maissa rekisteröitiin tammikuun 2014 ja joulukuun 2017 välisenä aikana 4 miljoonaa uutta turvapaikkahakemusta, mikä on kolme kertaa edellistä nelivuotiskautta enemmän. Samana aikana (2014-2017) noin 1,6 miljoonalle henkilölle annettiin jonkinlaista suojelua.
- Katsottaessa Euroopan maita kokonaisuutena, viimeaikaisten pakolaisvirtojen arvioitu suhteellinen vaikutus työvoimaan on ennusteiden mukaan varsin pieni - alle 0,25 % joulukuuhun 2020

mennessä. Erityiset ryhmät (nuoret, matalan koulutustason miehet) pakolaisvirtojen suurimmissa kohdemaissa (Itävalta, Saksa, Ruotsi) ovat kuitenkin muita alttiimpia sen niiden työmarkkinavaikutukselle.

- Ilman maahanmuuttajien paluumuuttoa kotimaihinsa hylättyjen turvapaikanhakijoiden kokonaismäärä voi nousta 1,2 miljoonaan v. 2020 mennessä. Tämän vaikutus epävirallisiin työmarkkinoihin riippuu vapaaehtoisten paluumuuttajien määrästä ja sääntöjen täytäntöönpanon tehokkuudesta.

Ulkomaalaisten työntekijöiden laiton työnteko

- Ulkomaalaisten työntekijöiden laiton työnteko koskee todennäköisesti eniten suhteellisen nuoria miehiä. Laiton työnteko on yleisintä seuraavilla sektoreilla: maatalous, rakennus, valmistusteollisuus ja kotitalouspalvelut.

© OECD

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2018), *International Migration Outlook 2018*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/migr_outlook-2018-en